

Til lovforslag nr. L 252. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 26. maj 2000*)

Forslag

til

Lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven)

Kapitel 1

Formål

§ 1. Formålet med forberedende voksenundervisning er at give voksne mulighed for at forbedre og supplere deres grundlæggende færdigheder i læsning, stavning og skriftlig fremstilling samt talforståelse, regning og basale matematiske begreber med henblik på videre uddannelse samt at styrke voksnes forudsætninger for aktiv medvirken i alle sider af samfundslivet.

Kapitel 2

Undervisning og betingelser for deltagelse i undervisning

§ 2. Alle, der er fyldt 18 år, og som har forudsætninger for at følge undervisningen med udbytte, har adgang til forberedende voksenundervisning.

§ 3. Forberedende voksenundervisning kan gennemføres lokalt på offentlige og private virksomheder, i foreninger og faglige organisationer, på uddannelsesinstitutioner m.v. Undervisning, der gennemføres lokalt, kan forbeholdes en bestemt kreds af deltagere.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om undervisning efter stk. 1.

§ 4. Forberedende voksenundervisning omfatter prøveforberedende enkeltfagsundervisning i de 2 fag:

- 1) Læsning, stavning og skriftlig fremstilling.
- 2) Talforståelse, regning og basale matematiske begreber.

Stk. 2. Undervisningen opdeles i trin, og undervisningen i læsning, stavning og skriftlig fremstilling kan på trin 1 tilrettelægges for deltagere, der har dansk som andetsprog, og for ordblinde deltagere.

Stk. 3. I forbindelse med undervisningen tilbydes uddannelses- og erhvervsvejledning.

Stk. 4. Ved afslutning af undervisningen på hvert trin tilbydes deltagelse i en skriftlig prøve. Personer, der ikke har deltaget i undervisningen, kan indstille sig til prøve som selvstuderende.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter regler om

- 1) undervisningen, herunder om opdeling i trin, og om uddannelses- og erhvervsvejledning,
- 2) bevis for deltagelse i undervisningen samt betingelser herfor og
- 3) skriftlige prøver, herunder om deltagelse som selvstuderende samt om udstedelse af bevis for deltagelse.

Kapitel 3

Amtskommunens tilbud om undervisning

§ 5. Amtsrådet sikrer, at alle, der er fyldt 18 år, kan modtage forberedende voksenundervisning inden for en rimelig geografisk afstand og på flere typer uddannelsesinstitutioner m.v., jf. §§ 6 og 7, således at der i amtskommunen gives et tilstrækkeligt tilbud på grundlag af undervisningsbehovet. Forberedende voksenundervisning udbydes åbent og kan ikke forbeholdes en bestemt deltagerkreds, jf. dog § 3, stk. 1.

Stk. 2. Mindst 4 gange om året udbydes der undervisning, jf. § 4, stk. 1 og 2, på alle trin af

mindst 2 uddannelsesinstitutioner m.v. i amtskommunen.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om geografisk afstand i henhold til stk. 1.

Stk. 4. Amtsrådet kan yde befordringsgodtgørelse til deltagere.

Stk. 5. Amtsrådet sikrer, at undervisningen kan gennemføres lokalt af amtskommunale uddannelsesinstitutioner, jf. § 6, eller driftsoverenskomstparter, jf. § 7. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 6. Forberedende voksenundervisning udbydes, i det omfang amtsrådet bestemmer, af voksenuddannelsescentre eller andre amtskommunale uddannelsesinstitutioner, som udbyder almen voksenuddannelse.

Stk. 2. Forberedende voksenundervisning kan efter amtsrådets bestemmelse udbydes af

- 1) amtskommunale skoler, der udbyder social- og sundhedsuddannelser, og
- 2) amtskommunale institutioner med specialundervisning for voksne, dog kun undervisning i læsning, stavning og skriftlig fremstilling, der er tilrettelagt for ordblinde deltagere.

§ 7. Efter driftsoverenskomst med amtsrådet kan forberedende voksenundervisning udbydes af

- 1) erhvervsskoler,
- 2) arbejdsmarkedsuddannelsescentre,
- 3) daghøjskoler,
- 4) produktionsskoler,
- 5) sprogcentre, dog kun undervisning i læsning, stavning og skriftlig fremstilling, der er tilrettelagt for deltagere, der har dansk som andetsprog,
- 6) husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og
- 7) folkeoplysende foreninger.

Stk. 2. Forinden amtsrådet indgår driftsoverenskomst, høres rådet for forberedende voksenundervisning, jf. § 25, stk. 6.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om driftsoverenskomster og kan herunder bestemme, at amtsrådet kan indgå driftsoverenskomst med andre typer uddannelsesinstitutioner m.v. end dem, der er nævnt i stk. 1.

§ 8. Amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter samarbejder inden for rammerne af det lokale skolesamarbejde, der gælder for voksenuddannelsescentre, er-

hvervsskoler og arbejdsmarkedsuddannelsescentre.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter forhandling med arbejdsministeren fastsætte nærmere regler om samarbejdet efter stk. 1, herunder om inddragelse af daghøjskoler, jf. § 12.

Kapitel 4

Amtskommunens afholdelse af skriftlige prøver

§ 9. Prøver kan kun afholdes af voksenuddannelsescentre og andre amtskommunale uddannelsesinstitutioner, som udbyder almen voksenuddannelse, jf. dog § 13. Amtsrådet bestemmer, hvilke voksenuddannelsescentre m.fl. der afholder prøver.

Stk. 2. Prøver gennemføres lokalt på den amtskommunale uddannelsesinstitution, ved den driftsoverenskomstpart og på den daghøjskole, jf. § 12, hvor undervisningen har været afholdt. Prøver kan gennemføres lokalt på virksomheder m.v., hvor undervisningen har været gennemført.

Kapitel 5

Koordinering af amtskommunens tilbud om undervisning

§ 10. Amtsrådet udarbejder en plan for udbud af den undervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter. Planen revideres løbende på grundlag af de konstaterede behov. Rådet for forberedende voksenundervisning høres om planen, jf. § 25, stk. 6.

Stk. 2. Amtsrådet informerer offentligt om udbudet med angivelse af bl.a. omfang, indhold og undervisningssted.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om amtsrådets opgaver i henhold til stk. 1 og 2.

§ 11. Amtsrådet sikrer en overordnet koordinering af forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter, samt af optagelsen til denne undervisning.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om amtsrådets opgaver i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Lederen, jf. § 18, stk. 1, træffer alle afgørelser om den enkelte deltager, herunder om placering på niveau og hold, og har det pædagogiske ansvar for undervisningen.

F. t. 1. om forberedende voksenundervisning

Stk. 4. Hvor driftsoverenskomstparten er en folkeoplysende forening, tages der i driftsoverenskomsten stilling til, hvem der forestår ledelsen af undervisningen. Tilsvarende gælder for eventuelle andre driftsoverenskomstparter, for hvilke der ikke i lovgivningen er fastsat regler om en leder.

Kapitel 6

Undervisning og prøver uden for amtskommunens tilbud

§ 12. Forberedende voksenundervisning indgår i daghøjskolernes undervisningstilbud.

Stk. 2. Daghøjskoler indberetter til amtsrådet om planlagt og iværksat forberedende voksenundervisning efter stk. 1.

§ 13. Forberedende voksenundervisning kan udbydes af uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen. Disse institutioner kan tillige afholde prøver.

Stk. 2. Udgifterne i forbindelse med undervisning og prøver efter stk. 1 afholdes af Kriminalforsorgen.

Kapitel 7

Tilsyn

§ 14. Amtsrådet fører tilsyn med forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter. Amtsrådet fører pædagogisk tilsyn med forberedende voksenundervisning, der indgår i daghøjskolernes undervisningstilbud.

Stk. 2. Undervisningsministeren fører tilsyn med forberedende voksenundervisning, der udbydes af uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen.

Stk. 3. Undervisningsministeren fører tilsyn med prøver.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om indhold og udøvelse af tilsynet.

Kapitel 8

Finansiering af amtskommunens tilbud

§ 15. Deltagelse i forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter, samt deltagelse i prøver er vederlagsfri. De undervisningsmidler, der er nødvendige for under-

visningen, skal stilles til rådighed for deltagerne uden betaling. Undervisningsministeren kan dog bestemme, at deltagerne i begrænset omfang anskaffer undervisningsmidler.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at der skal opkræves gebyr for deltagelse i undervisning samt for deltagelse i prøver som selvstuderende. Deltagelse i undervisning og prøver vil være betinget af, at gebyr i henhold disse regler er betalt.

§ 16. Amtsrådet afholder udgifterne til forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter.

Stk. 2. Amtsrådet afholder udgifter i forbindelse med prøver. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fordeling af betalingen af udgifter til prøver.

Stk. 3. Staten kan helt eller delvis refundere amtsrådets udgifter til forberedende voksenundervisning op til en takst pr. årsdeltager, herunder selvstuderende, der fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte rammer for den samlede aktivitet inden for forberedende voksenundervisning.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter regler om refusion af amtsrådets udgifter, jf. stk. 1-3, udbetaling af forskud på refusionsbeløb samt om revision af amtsrådets opgørelse til brug for beregning af refusion.

§ 17. Amtsrådet skal modtage deltagere og selvstuderende med hjemsted uden for amtskommunen på samme vilkår som personer, der hører hjemme i amtskommunen, og kan kræve udgifter til undervisning og prøver godtgjort efter stk. 2-4.

Stk. 2. Amtsrådet kan kræve betaling fra amtsrådet i den amtskommune, hvor den pågældende hører hjemme.

Stk. 3. Amtsrådet kan kræve betaling fra et andet amtsråd for personer, som hører hjemme i amtskommunen, men som ved beregning af kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner indgår i folketallet i den anden amtskommune.

Stk. 4. En person hører hjemme i den amtskommune, hvor folkeregisterkommunen ligger.

Kapitel 9

Leder- og lærer kvalifikationer, lokaler og kvalitetskontrol m.v.

§ 18. Forberedende voksenundervisning skal forestås af en leder, der har de fornødne kvalifikationer. Lederen skal være leder af den pågældende amtskommunale uddannelsesinstitution eller driftsoverenskomstpart.

Stk. 2. Lærere ved forberedende voksenundervisning skal have de nødvendige faglige og pædagogiske kvalifikationer. Uddannelses- og erhvervsvejledere skal herudover have de nødvendige faglige forudsætninger for at vejlede.

Stk. 3. Undervisningen skal gennemføres i egne lokaler med fornødent udstyr.

Stk. 4. Amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstpartier skal have et voksenpædagogisk skolemiljø.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelserne i stk. 1, 3 og 4 samt om kvalitetskontrol.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om disciplinære foranstaltninger over for deltagere.

Kapitel 10

Klage

§ 19. Afgørelser, som i henhold til denne lov eller regler fastsat i henhold til loven træffes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner, driftsoverenskomstpartier og daghøjskoler, kan indbringes for amtsrådet. Afgørelser skal indeholde vejledning om klageadgang til amtsrådet.

Stk. 2. Klage over prøver samt bedømmelse heraf kan indbringes for amtsrådet.

Stk. 3. Amtsrådets afgørelser i henhold til stk. 1 og 2 kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, indbringes for undervisningsministeren, jf. dog stk. 5.

Stk. 4. Klage over afgørelser, der i henhold til denne lov eller regler fastsat i henhold hertil er truffet af uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen, samt klage over prøver og bedømmelse heraf ved disse institutioner kan indbringes for undervisningsministeren.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om adgang til at klage og kan herunder bestemme, at afgørelser ikke kan indbringes for ministeren. En deltagers klage kan dog altid indbringes for ministeren, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Kapitel 11

Andre bestemmelser

§ 20. Bestemmelserne om amtsråd og amtskommuner i denne lov gælder tilsvarende for Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune.

Stk. 2. Medmindre andet fremgår af denne lov, gælder de ledelses- og styrelsesregler, der er fastsat i henhold til lovgivningen for de pågældende amtskommunale uddannelsesinstitutioner, driftsoverenskomstpartier og daghøjskoler.

§ 21. Undervisningsministeren kan efter amtsrådets indstilling tillade undtagelser fra lovens bestemmelser for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejde.

§ 22. Amtsrådet afholder undervisningsudgifterne til fornøden efter- og videreuddannelse af ledere og lærere inden for forberedende voksenundervisning bortset fra undervisning, der indgår i undervisningstilbudet på daghøjskoler.

Stk. 2. Amtsrådet ansætter og afskediger ledere og lærere ved forberedende voksenundervisning, der udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner.

§ 23. Undervisningsministeren kan yde tilskud til konsulentvirksomhed inden for lovens område samt til efter- og videreuddannelse af ledere, lærere og andre ansatte ved forberedende voksenundervisning. Ministeren kan tilrettelægge efteruddannelseskurser og konferencer.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde tilskud til forsøgs- og udviklingsarbejde inden for forberedende voksenundervisning, herunder til landsdækkende erfaringsopsamling og -formidling.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan bemyndige amtsrådet til at fordele og administrere tilskud efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud efter stk. 1 og 2, om regnskabsaflæggelse og revision m.v. samt om administration af tilskud, herunder om udbetaling af forskud og opsparing af ikke forbrugte tilskud til brug i følgende finansår.

§ 24. Undervisningsministeren kan fra amtsråd, amtskommunale uddannelsesinstitutioner, driftsoverenskomstpartier, daghøjskoler og uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen kræve alle oplysninger om forberedende vok-

senundervisning og prøver. Ministeren fastsætter regler herom og kan bestemme, at oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format.

Kapitel 12

Rådgivning

§ 25. Amdsrådet nedsætter et råd for forberedende voksenundervisning og udpeger formanden samt 6 medlemmer efter indstilling fra følgende:

- 1) 2 medlemmer udpeges efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark. Begge medlemmer skal repræsentere kortuddannede.
- 2) 2 medlemmer udpeges efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening.
- 3) 1 medlem udpeges efter indstilling fra AF-regionen.
- 4) 1 medlem udpeges efter indstilling fra kommuneferien i amtskommunen.

Stk. 2. Det lokale samarbejdsforum, jf. § 8, stk. 1, udpeger 2 observatører, som repræsenterer henholdsvis amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter.

Stk. 3. Medlemmerne udpeges for en periode af 3 år. Genudpegning kan ske. Udpegning af medlemmerne sker efter bestemmelserne i lovgivningen om ligestilling mellem kønnene.

Stk. 4. Rådet fastsætter selv sin forretningsorden. Amdsrådet varetager sekretariatsfunktionen.

Stk. 5. Rådet har, for så vidt angår forberedende voksenundervisning, der i amtskommunen udbydes af amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter, til opgave at

- 1) opstille mål for indsatsen samt udarbejde prognoser for behovet,
- 2) evaluere indsatsen,
- 3) rådgive amtdsrådet om udbudet ved amtskommunale uddannelsesinstitutioner og driftsoverenskomstparter samt om antallet af udbydere og
- 4) rådgive amtdsrådet om informationen om udbudet.

Stk. 6. Rådet høres forud for amtdsrådets indgåelse af driftsoverenskomst samt om amtdsrådets plan for udbud af undervisning.

Stk. 7. Rådet udarbejder en årlig rapport, som offentliggøres i amtskommunen og sendes til Rådet om almen voksenundervisning på grundlæggende niveau.

Stk. 8. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at amtdsrådet kan beslutte at yde diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse i overensstemmelse med § 16 a i lov om kommunernes styrelse.

Kapitel 13

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 26. Loven træder i kraft den 1. januar 2001.

Stk. 2. Private institutioner m.v., som ved lovens ikrafttræden har indgået driftsoverenskomst med et amtdsråd om læsekurser eller ordblindeundervisning i henhold til lov om specialundervisning for voksne og læsekurser for voksne, kan indgå driftsoverenskomst med amtdsrådet om forberedende voksenundervisning inden for det eller de pågældende områder.

Stk. 3. Loven tages op til revision senest i folketingsåret 2005-06.

§ 27. I lov om specialundervisning for voksne og læsekurser for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 866 af 7. november 1995, som ændret ved § 38 i lov nr. 980 af 17. december 1997, foretages følgende ændringer:

1. I lovens titel udgår »og læsekurser for voksne«.

2. § 1 a og overskriften hertil ophæves.

3. I § 3, stk. 2, udgår »og § 1 a«.

4. I § 4, stk. 6, 1. pkt., udgår »eller § 1 a«.

5. I § 5, stk. 1, 1. pkt., udgår »eller § 1 a«.

6. § 6, stk. 2, ophæves.

7. I § 6, stk. 3, udgår »og § 1 a«.

8. I § 6, stk. 4, udgår »og § 1 a, stk. 5«.

9. I § 6 i, stk. 2, udgår », og § 1 a, stk. 5«.

10. I § 7 b udgår »eller læse-, stave- og skriveundervisning« og »eller § 1 a, stk. 5,«.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte overgangsregler for undervisning, der i henhold til § 1 a i den i stk. 1 nævnte lov er begyndt før den 1. januar 2001.

§ 28. I lov nr. 290 af 12. maj 1999 om Danmarks Evalueringsinstitut foretages følgende ændring:

1. I bilag 1 indsættes som nr. 44:

»Nr. 44) Lov om forberedende voksenundervisning.«

§ 29. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

IVAR HANSEN

/ Grete Schødts